

Br:

13. decembar 2024.

I Z V J E Š T A J

o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova mr Ervina Ibrahimovića na 31. zasijedanju Ministarskog savjeta OEBS-a, Malta, 4-6. decembra 2024. godine

Potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr Ervin Ibrahimović uzeo je učešće na 31. sastanku Ministarskog savjeta OEBS-a koji je održan na Malti, 4-6. decembra 2024. godine. Delegaciju Crne Gore činili su: stalni predstavnik pri OEBS-u ambasador Đorđe Radulović, v.d generalne direktorice za GDM Nizaheta Kurpejović-Cikotić, ministar savjetnik u Stalnoj misiji Crne Gore pri OEBS-u u Beču Jovana Krivokapić i načelnica u Direkciji za OEBS i Savjet Evrope u MVP Bosiljka Vuković-Simonović.

Uz plenarne diskusije posvećene daljem radu OEBS-a u okviru kojih su nacionalne izjave imale sve države učesnice, uključujući i Crnu Goru, kao i države partneri, organizovana je neformalna radna večera na temu „Održavanje podrške Ukrajini i pozicioniranje OEBS-a u evropskoj bezbjednosnoj arhitekturi“. Na marginama Ministarskog savjeta, ppv i mvp Ibrahimović imao je bilateralni sastanak sa ministrima vanjskih poslova Mađarske i Monaka.

Ishodi Ministarskog savjeta OEBS-a

U okviru predsjedavanja Malte OEBS-u, 31. zasijedanje Ministarskog savjeta OEBS-a održano je u Valeti 5-6. decembra 2024, uz učešće 35 ministara vanjskih poslova, 18 zamjenika ministara i 4 ambasadora zemalja učesnica kao šefova delegacija, kao i 11 partnera za saradnju.

Jedno od ključnih pitanja na agendi Ministarskog savjeta ticalo se finalizacije imenovanja novog rukovodstva OEBS-a, imajući u vidu da je od septembra o.g. Organizacija funkcionisala na nivou vršilaca dužnosti. Nakon višemjesečnih pregovora, uoči zasijedanja Ministarskog savjeta postignut je dogovor oko četiri čelne pozicije, uprkos nezadovoljstvu određenog broja država sveukupnim procesom i ishodom. Ipak, stavljen je akcenat na rješenje institucionalnih izazova i očuvanje OEBS-a kao najveće bezbjednosne regionalne organizacije, što je potvrđeno i dolaskom velikog broja ministara.

U skladu sa odlukama Ministarskog savjeta, u narednom trogodišnjem periodu, funkcije generalnog sekretara OEBS-a obavljaće Feridun Sinirliolu (Turska), direktora Kancelarije za demokratske institucije i ljudska prava Maria Telalian (Grčka), visokog komesara za nacionalne manjine Kristof Kamp (Holandija) i predstavnika za slobodu medija Jan Bratu (Norveška).

Uz izbor čelnih funkcija, na Malti je usvojena i Odluka o održavanju sljedećeg Ministarskog sastanka 4-5. decembra 2025. godine u Beču, umjesto u Helsinkiju (Finska će biti naredna predsjedavajuća OEBS-u), uvažavajući šire geopolitičke okolnosti.

I pored intenzivnih pregovora tokom Ministarskog savjeta, države učesnice, nisu postigle dogovor oko izbora budućih predsjedavajućih Organizacije i usvajanja jedinstvenog budžeta, čime OEBS ostaje jedina međunarodna organizacija koja djeluje bez usvojenog budžeta od 2021. Pregovori po oba pitanja biće nastavljeni u Beču, uz očekivanje da će dogovor biti postignut do kraja godine.

Glavni akcenti

Ovogodišnje zasijedanje Ministarskog savjeta treće je po redu koje je održano u znaku agresije Ruske Federacije nad Ukrajinom, zbog čega je i fokus Malte kao predsjedavajuće, kao i partnera i saveznika bio na širim posljedicama agresije na stabilnost i bezbjednost regiona OEBS-a, kao i posljedicama na budućnost Organizacije i poštovanje osnovnih principa Organizacije.

Tokom plenarnog zasijedanja većina država učesnica, među kojima i Crna Gora, nedvosmisleno je osuđena neopravdana i ilegalna agresija jedne učesnice na drugu, flagrantno kršenje međunarodnog prava, Povelje UN-a i principa i obaveza OEBS-a. Ponovljen je poziv na odgovornost za počinjene zločine i nastavak čvrste podrške Ukrajini u odbrani njene nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta.

U nacionalnoj izjavi Crne Gore, ppv i mvp Ibrahimović je ukazao na posvećenost Crne Gore jačanju multilateralizma kao jedinog načina za postizanje dugoročnih političkih rješenja, ali i na zabrinutost bezbjednosnim prilikama i izazovima u OEBS regionu koji imaju šire posljedice u regionima od strateškog značaja, uključujući i uticaj trećih strana, hibridne aktivnosti i širenje dezinformacija koje imaju svoje implikacije i na Zapadni Balkan.

Delegacija Crne Gore uzela je aktivno učešće i na radnom ručku koji je bio posvećen temi „Jačanje otpornosti, poboljšanje bezbjednosti: Osposobljavanje OEBS-a da ispuni svoju ulogu u multilateralnim naporima za izgradnju i održavanje mira,“ kao i propratnom događaju u organizaciji Ukrajine „U ruskom pritvoru: Put do slobode“. Crna Gora se pridružila zajedničkim izjavama savezničkih država saveznica u oblasti ljudskih prava, agende žene, mir i bezbjednost, štetnih uticaja u regionu OEBS-a, zaštite novinara i osiguranja funkcionalnosti OEBS-a.

Učešće potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova E. Ibrahimovića na 31. zasijedanju Ministarskog savjeta OEBS-a bila je prilika za dodatno jačanje uloge i vidljivosti Crne Gore u multilateralnim organizacijama, kao jednog od ključnih vanjskopolitičkih prioriteta Vlade. Crna Gora je, aktivnim učešćem na najvišem nivou, dodatno afirmisana kao odgovorna i pouzdana država učesnica koja je u kontinuitetu posvećena daljem jačanju odnosa sa OEBS-om.

Crna Gora je na Malti potvrdila i svoju konstruktivnu ulogu kroz zalaganje za dijalog i postizanje konsenzusa kako bi se postigla rješenja u cilju nesmetanog funkcionisanja OEBS-a kao organizacije.

Učešće na Ministarskom savjetu bila je prilika i za promociju nacionalnih reformskih procesa na putu evropskih integracija i dobrosusjedske saradnje, kao i planiranih aktivnosti u multilateralnom djelovanju.

Bilateralni susreti

Na marginama Ministarskog savjeta, MVP Ibrahimović imao je susrete sa ministrima vanjskih poslova Mađarske i Monaka. U razgovoru sa **Peterom Sijartom**, ministrom vanjskih poslova Mađarske, koja predsjedava Savjetu EU, istaknuta je snažna podrška Mađarske zatvaranju četiri pregovaračka poglavlja na predstojećoj Međuvladinoj konferenciji u Briselu. Zajednički je potvrđen napredak koji Crna Gora ostvaruje u reformskim procesima. Razgovorano je i o preduslovima potrebnim za uspješnu finalizaciju i realizaciju MVK, uz ocjenu da bi pozitivan ishod Konferencije bio značajan signal ne samo za Crnu Goru, već i sve države Zapadnog Balkana, kao i samu EU.

U fokusu razgovora sa ministarkom vanjskih poslova Monaka **Izabel Bero Amadei** bile su pripreme dvije države za šestomjesečno predsjedavanje Komitetu ministara Savjetu Evrope (Monako za period maj-novembar 2026. godine, nakon čega predsjedavanje preuzima Crna Gora za period novembar 2026-maj 2027). Ukazano da se radi o izuzetno važnom procesu, te da je blagovremena priprema od posebne važnosti. S naše strane ocijenjeno oportunistički sagledavanje bliže koordinacije malih država koje će u predstojećem periodu predsjedavati Komitetu ministara (Malta, Moldavija, Monako, Crna Gora), i u tom kontekstu, ppv i mvp Ibrahimović pozvao sagovornicu da posjeti Crnu Goru. **Amadei** informisala da će Monako početkom sljedeće godine intenzivirati rad na definisanju prioriteta za predsjedavanje, kao i planu za jačanje kadrovskih kapaciteta uz spremnost za nastavak razmjene iskustva u narednom periodu.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2024. godine, razmotrila i usvojila Izvještaj o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova mr Ervina Ibrahimovića na 31. zasijedanju Ministarskog savjeta OEBS-a, Malta, 4-6. decembra 2024. godine